

ÎNCHEIERE

20 iunie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Nina Vascan
Tamara Chișca-Doneva

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Yahmur Oxana, reprezentată de avocatul Cebanaș Alexandru,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Yahmur Oxana împotriva Direcției Refugiați a Biroului Migrație și Azil al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova cu privire la anularea actului administrativ,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 16 ianuarie 2018, prin care a fost respins apelul declarat de Yahmur Oxana și menținută hotărârea Judecătoriai Chișinău, sediul Centru din 17 martie 2017

c o n s t a t ă :

La 14 ianuarie 2016 Yahmur Oksana a depus cerere de chemare în judecată împotriva Direcției Refugiați a Biroului Migrație și Azil al MAI al RM cu privire la anularea actului administrativ.

În motivarea acțiunii a indicat că, prin decizia nr. 384/15/DR din 6 noiembrie 2015 emisă de Direcția Refugiați a Biroului Migrație și Azil a fost respinsă cererea de azil înaintată de Yahmur Oksana, cetățeană a Ucrainei.

A menționat că decizia nr. 384/15/DR din 6 noiembrie 2015 i-a fost comunicată în limba română la 16 decembrie 2015, fiindu-i înmănat sub semnătură un exemplar al acesteia la fel în limba română, ea fiind vorbitoare de limba rusă.

A explicat că, decizia contestată este ilegală și pasibilă anulării deoarece, Direcția Refugiați a Biroului Migrație și Azil a respins arbitrar toate faptele și circumstanțele invocate de reclamantă.

De asemenea, reclamanta a susținut că nu i-a fost înmănată și o copie a deciziei tradusă în limba pe care o posedă, așa cum este prevăzut în art. 50 alin. (2) a Legii privind azilul în Republica Moldova nr. 270 din 18 decembrie 2008.

A remarcat că, nu s-a ținut cont nici de faptul că solicitantul a cooperat cu consilierul de eligibilitate oferind toată informația disponibilă.

În opinia reclamantei, au fost întrunite toate condițiile prevăzute de art. 44 a Legii privind azilul în Republica Moldova pentru acordarea beneficiului dubiului, dânsa a depus toate eforturile pentru a-și susține cererea de azil (a solicitat azil și până în prezent își susține cererea, și nu a negat sau nu a refuzat niciodată participarea la careva acțiuni efectuate de către pârât); toate elementele relevante aflate la dispoziția solicitantului au fost prezentate, iar lipsa unor astfel de elemente a fost justificată în mod rezonabil (reclamanta în acest sens a predat benevol din start pașaportul său Biroului Migrație și Azil, a participat la interviu și la toate procedurile solicitate).

A comunicat că a depus cererea de azil în cel mai scurt timp posibil, iar la capitolul analiza actelor de persecuție pârâtul a indicat eronat că reclamanta nu ar fi individualizat careva acțiuni recente ale agentului de persecuție, însă acesta totuși a menționat faptul că poate fi înrolată și poate fi supusă tuturor acelor încălcări a drepturilor omului la care sunt supuși cei de acolo în prezent, rețineri, răpiri, ucideri etc.

Reclamanta a menționat că, cade sub incidența condițiilor prevăzute de art. 45 alin. (1) și (2) a Legii privind azilul în Republica Moldova, iar acțiunile descrise de ea sunt acte de persecuție prevăzute de art. 45 alin. (2) lit. a), b), c) și f) și alin. (3) lit. b) a Legii.

A reiterat că, pârâtul la fel a încălcat prevederile art. 48 alin. (1) și (2) a Legii privind azilul în Republica Moldova, deoarece conform acestei norme la evaluarea temerii bine întemeiate de persecuție sau de a fi expus la un risc serios, autoritățile competente trebuie să se bazeze atât pe evenimente care au avut loc anterior părăsirii țării de origine, cât și pe cele care s-au desfășurat ulterior părăsirii țării sale de origine.

Însă, a afirmat că pârâtul nu a investigat sub nici un aspect acele evenimente care s-au întâmplat după ce reclamanta a părăsit țara și chiar și cele care le-a expus de țin de perioada anterioară sosirii acesteia în RM.

A susținut că, întrunește condițiile prevăzute de art. 17 alin. (1) a Legii privind azilul în Republica Moldova care prevede că, statutul de refugiat se recunoaște, la solicitarea străinului care, în virtutea unei temeri bine întemeiate de a fi persecutat pe motive de rasă, religie, naționalitate, apartenență la un anumit grup social sau opinie politică, se află în afara țării; sau care nedeținând nici o cetățenie și găsindu-se în afara țării în care își avea domiciliul legal și obișnuit, ca urmare a unor astfel de evenimente, nu poate sau, datorită respectivei temeri, nu dorește să se reîntoarcă.

A solicitat reclamanta anularea deciziei Direcției Refugiați din cadrul Biroului Migrație și Azil nr. 384/15/DR din 6 noiembrie 2015 privind respingerea cererii de azil, obligarea Direcției Refugiați a Biroului Migrație și Azil să emită decizia de recunoaștere a statutului de refugiat în privința Oksanei Yahmur și să-i elibereze documentul constatator al statutului de refugiat.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 17 martie 2017, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 16 ianuarie 2018, a fost respins apelul declarat de către Yahmur Oxana și a fost menținută hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 17 martie 2017.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că în temeiul art. 16 a Legii nr. 270 din 18 decembrie 2008 privind azilul în Republica Moldova, în condițiile prezentei legi, pe teritoriul Republicii Moldova persoanei i se acordă una din următoarele forme de protecție: a) statutul de refugiat; b) protecție umanitară; c) protecție temporară; d) azil politic.

Art. 17 a Legii sus-citate, statuează că, statutul de refugiat se recunoaște, la solicitare, străinului care, în virtutea unei temeri bine întemeiate de a fi persecutat pe motive de rasă, religie, naționalitate, apartenență la un anumit grup social sau opinie politică, se află în afara țării a cărei cetățenie o deține și care nu poate sau, datorită acestei temeri, nu dorește să se pună sub protecția acestei țări; sau care, nedetinzând nici o cetățenie și găsindu-se în afara țării în care își avea domiciliul legal și obișnuit, ca urmare a unor astfel de evenimente, nu poate sau, datorită respectivei temeri, nu dorește să se reîntoarcă.

Instanța de apel a constatat că Biroul Migrație și Azil, Direcția Refugiați a examinat cererea Oksanei Yahmur și prin decizia nr. 384/15/DR din 6 noiembrie 2015, a respins cererea de azil a solicitantei Yahmur Oksana, acordând petiționarei o motivare detaliată în acest sens, iar temeuri de anulare a deciziei date nu s-au stabilit.

Astfel, la analiza situației Oksanei Yahmur, instanța de apel a evidențiat că solicitanta a plecat din țara de origine Ucraina și nu dorește să se întoarcă, însă, ultima nu a invocat niciun motiv plauzibil care ar dovedi faptul că a fost sau va fi supusă persecuției în caz de întoarcere în țara de origine, apreciind explicațiile acesteia ca declarative, or, chiar în cadrul ședinței de judecată a instanței de apel s-a reconfirmat faptul că, în Ucraina, locuiește familia reclamantei, soțul și copiii.

Prin urmare, Curtea de Apel Chișinău a conchis că, Biroul Migrație și Azil a adoptat o decizie legitimă și întemeiată de respingere a cererii de acordare de azil reclamantei Oksana Yahmur, or, din descrierea situației de fapt și de drept, din informația și analiza situației din țara de origine a reclamantei, persoanei ei, riscului de persecuții, rezultă că, cererea Oksanei Yahmur nu îndeplinește condițiile prevăzute de art. 17 alin. (1), 45 alin. (3) Legea nr. 270 din 18 decembrie 2008 privind azilul în Republica Moldova.

La 20 aprilie 2018 Yahmur Oxana, reprezentată de avocatul Cebanaș Alexandru a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 16 ianuarie 2018, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei contestate și a hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că atât instanțele ierarhic inferioare, cât și Direcția Refugiați a Biroului Migrație și Azil au respins arbitrar toate faptele și circumstanțele invocate de către reclamantă în motivarea deciziei sale de respingere a cererii de azil, deoarece nu le-au combătut prin probe utile, pertinente și concludente, sarcina probațiunii în cazul respectiv aparținând Biroului de Migrație și Azil.

A susținut că, instanța de apel și Direcția Refugiați a Biroului Migrație și Azil au interpretat eronat unele aspecte expuse de reclamantă la aprecierea credibilității sale, încălcând prin aceasta principiul beneficiului dubiului prevăzut de art. 44 a Legii privind azilul în Republica Moldova, deoarece pârâțul a stabilit atât

credibilitatea internă cât și credibilitatea externă, însă nu a luat în considerație nici elementul subiectiv, nici elementul obiectiv al stabilirii credibilității solicitantului de azil.

La fel, a menționat că, nu s-a ținut cont nici de faptul că, solicitantul a cooperat cu consilierul de eligibilitate, oferind toată informația disponibilă și nu au fost depistate declarații contradictorii între cele declarate în cerere, chestionar și nota de interviu.

În conformitate cu art. 434 CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

La caz, se atestă că recurenta Yahmur Oxana a primit copia deciziei instanței de apel din 16 ianuarie 2018 la 21 februarie 2018, fapt confirmat prin recipisa semnată de către aceasta (f. d. 145).

Astfel, recursul declarat la 20 aprilie 2018 împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 16 ianuarie 2018, se consideră a fi depus în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de către Yahmur Oxana, reprezentată de avocatul Cebanaș Alexandru, în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Yahmur Oxana, reprezentată de avocatul Cebanaș Alexandru nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are

caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de către Yahmur Oxana, reprezentată de avocatul Cebanaș Alexandru.

În conformitate cu art. art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Yahmur Oxana, reprezentată de avocatul Cebanaș Alexandru, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Nina Vascan

Tamara Chișca-Doneva